

Opettajan- koulutus- foorumin seminaari

Paasitorni, Helsinki
16.4.2019

Tulevaisuuden opettaja (Hannele Niemi, 2000 luvun alussa)

- hallitsee oman alansa ja pedagogiikan,
- on autonominen,
- kykenee joustavasti ottamaan huomioon muuttuvan työnsä ja työympäristönsä,
- halukas etsimään uutta ja kehittymään urallaan,
- on kyselevä /tutkiva opettaja,
- ...

Millaista opettajuutta nyt tavoitellaan?
Mitä ja millä tavalla pitäisi
opiskella/oppia, jotta
tavoitteisiin päästäisiin?

Kansallisen opettajankoulutusfoorumin tehtävät 2016 – 2018; 2019 – 2021

Opettajien perus-, perehdyttämis- ja täydennyskoulutusohjelman laatiminen

- nykytila ja haasteet: kirjallisuuskatsaus, verkkoaiivoriihi
- visio ja tavoitteet opettajankoulutukselle sekä toimenpiteet

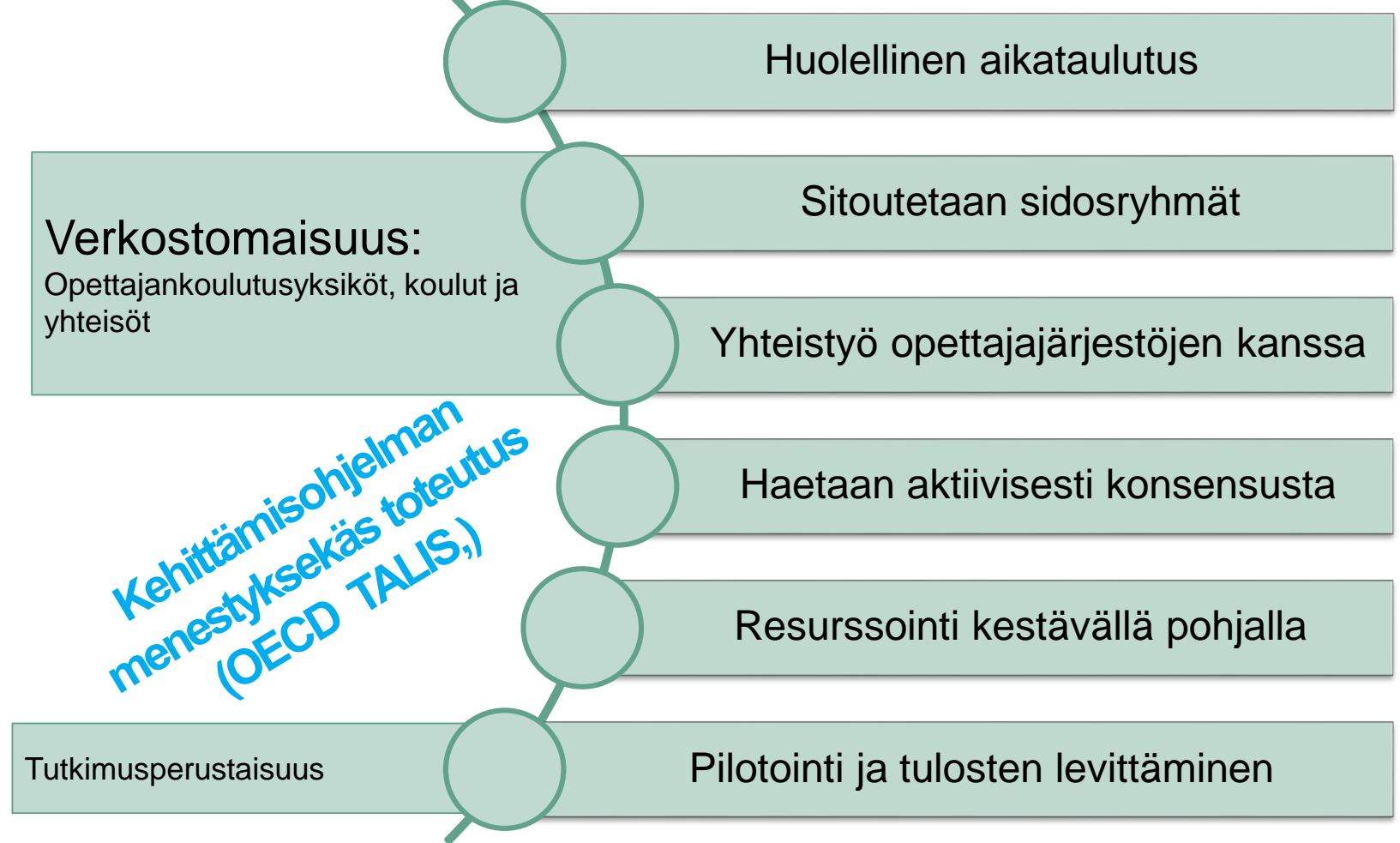
Paikallisen visiointi- ja kehittämistyön tukeminen

Tutkimukseen perustuvien kehittämishankkeiden käynnistäminen ja tukeminen

Opettajankoulutusohjelman toteutumisen arviointi

- formatiivinen ja summatiivinen kehittävä arviointi

Kehitettyjen toimintamallien käyttöönotto opettajankoulutusohjelmissa ja opettajankoulutuksen käytännöissä

Huolellinen aikataulutus

Verkostomaisuus:

Opettajankoulutusyksiköt, koulut ja yhteisöt

Sitoutetaan sidosryhmät

Yhteistyö opettajajärjestöjen kanssa

Haetaan aktiivisesti konsensusta

Resurssointi kestäväällä pohjalla

Tutkimusperustaisuus

Pilotointi ja tulosten levittäminen

**Kehittämishjelman
menestyksekkäs toteutus
(OECD TALIS,)**

Opettajatutkimuksen esille ottamia näkökulmia

(Husu & Toom, 2016)

- Opettajan osaamisella yhteys oppilaiden osaamiseen
- Pedagogiikka ja järjestelyt linjassa tavoitellun opettajan osaamisen kanssa (tärkeää, miten opiskellaan, opitaan käytännöstä, ...).
- Koulutuksen koherenssi:
  - kurssien ja harjoittelun kytkeytyminen,
  - jaettu käsitys opettajaksi oppimisesta ja opettajana kehittymisestä,
  - koulun ja opettajien kehittämissuunnitelmien koherenssi
- Välineitä toimia opettajana läpi opettajan uran
(koulutusta ei voi suunnitella vain tämän hetken haasteista käsin)
- Perus- ja täydennyskoulutuksen jatkumo ja koordinointi

Ei ole olemassa ”yhtä oikeaa tapaa”, miten, missä ja millä tavalla opettajan ammatillista kehittymistä tuetaan

Toimintaympäristön opettajan- koulutukselle asettamat haasteet

(PISA- ja TALIS-tutkimusten, Kansallisen arviointikeskuksen oppimistulosten arviointien ja teema-arviointien sekä laajan kansallisen asiantuntijatyön perusteella)

Oppilaan taso

- Hyvinvointi, opiskeluun sitoutuminen
  - Osaamisen lasku, aktiivinen opiskelu
- Erilaisten oppilaiden tarpeet

Luokan taso

- Heterogeeninen ryhmä
- Geneeristen taitojen oppiminen

Koulun ja kunnan taso

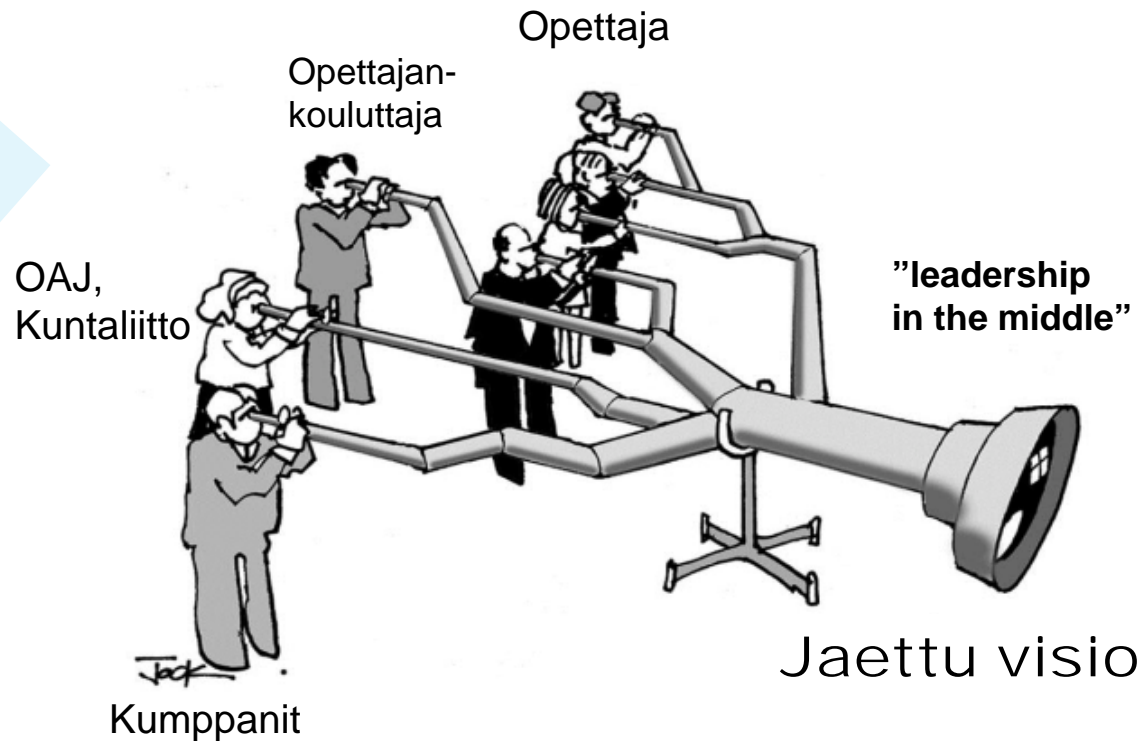
- Opetussuunnitelmatyö, oppimisympäristöjen kehittäminen, verkottuminen
- Johtaminen, laatutyö, ja jatkuva koulun ja opetuksen kehittäminen

Yhteiskunnan taso

- Kestävää kehitystä edistävä kasvatus, ilmastonmuutoksen hidastaminen
- Kulttuurisen kirjjon laajeneminen
- Ikäluokkien pieneneminen, sisäinen muuttoliike, monikulttuuristuminen
- Tekijät, jotka vaikuttavat nuorten yhteiskunnasta syrjäytymiseen ja työttömyyteen,
- Tekoälyn ja robotisaation mukanaan tuomat mahdollisuudet ja haasteet

Toimijoiden ja sidosryhmien dialogilla tietoisuudesta toimintaan

Suuri ryhmä ihmisiä
on älykkäämpi kuin
pieni eliitti!

**Opettajuuden/opettajan
osaamisen konsensustulkinta
pohjautuu kirjallisuuskatsauk-
seen, verkkoaiivoriheen ja
havaittuihin haasteisiin sekä**
- työskentelyyn jaoksissa ja
- foorumin yhteisiin tapaamisiin

Opettajan asiantuntijuus/ osaaminen

- Syvällinen oman alan osaaminen
- Tutkimusosaaminen
- Pedagoginen taitavuus/ainedidaktiikka
- **Erilaisten oppilaiden tarpeiden huomioon ottaminen**
- Yhteiskunnalliset ja eettiset kysymykset
- ...

- Opetussuunnitelma-osaaminen
- Taito **innovoida yhdessä, kehittää** ja ottaa käyttöön uusia innovaatioita
- Taito reflektoida, arvioida ja muuttaa oma toimintaa
- ...

- Oman osaamisen kehittäminen ...
- Koulun toimintakulttuurin kehittäminen verkostoissa
- **Verkostoituminen, yhteisö-osaaminen ja yhteisön kehittäminen**

Strategiset linjaukset antavat suunnan opettajankoulutuksen kehittämiselle

1. Opettajan osaaminen kokonaisuudeksi

- perus- perehdyttämis- ja täydennyskoulutus
- tarvekartoituksiin ja tavoitteisiin perustuvat kehittämissuunnitelmat

2. Ennakoinnilla ja valinnoilla vetovoimaa

3. Opettajat uutta luoviksi osaajiksi ja oppijat keskiöön

- ohjelmien uudistaminen; miten itse opetamme ja ohjaamme

4. Opettajankoulutus vahvaksi yhteistyöllä

- yhteistyön kulttuuri kansallisesti, yksiköissä ja ryhmissä, kansainvälisyys
- ainelaitos – OKL – koulut – ammatillinen opettajankoulutus

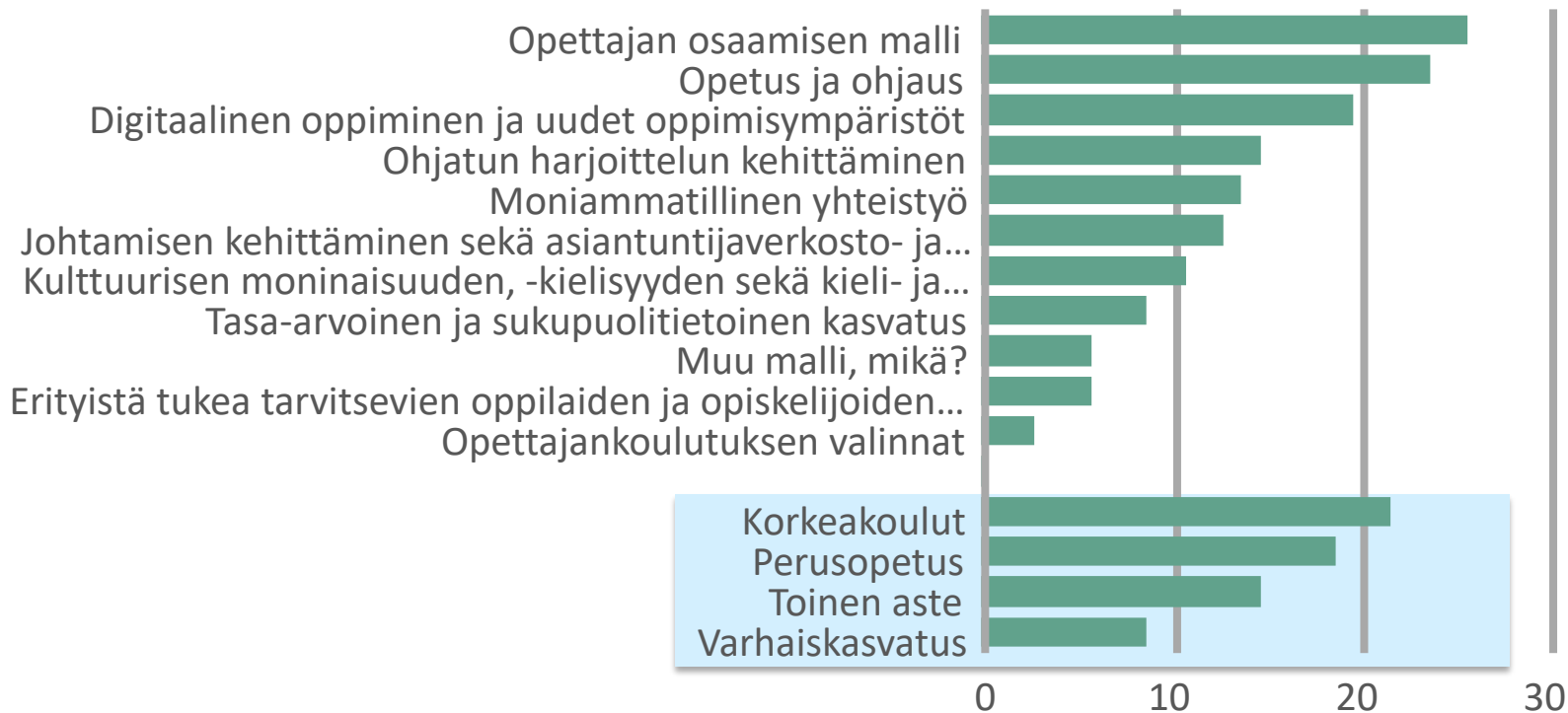
5. Osaavalla johtamisella oppilaitos oppivaksi ja kehittyväksi yhteisöksi

6. Vahvistetaan opettajankoulutuksen tutkimusperustaisuutta

Kehittämishankkeet

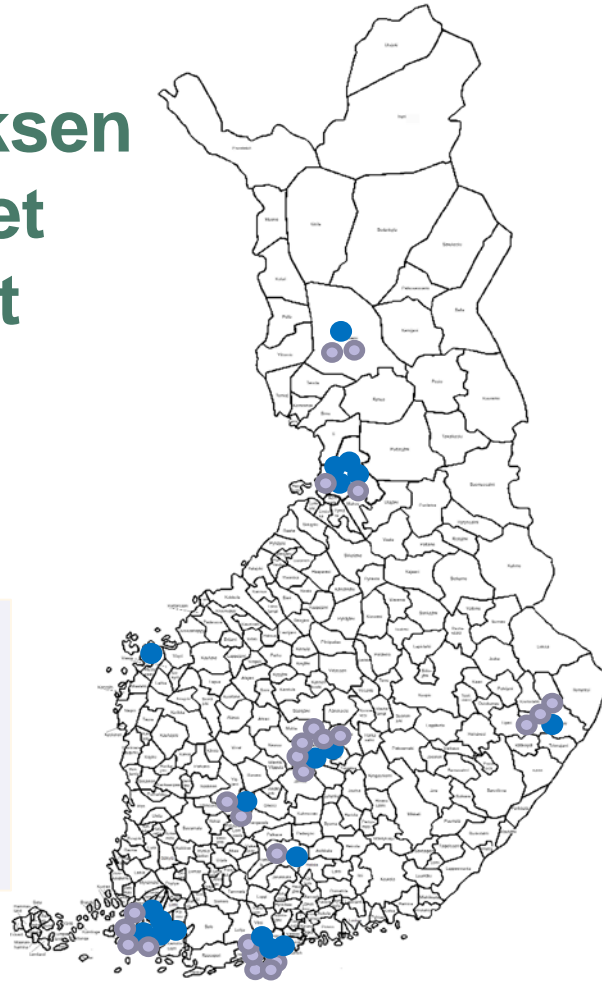
- Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt vuosina 2017 ja 2018 yhteensä 27,7 milj. euroa avustuksia opettajankoulutuksen kehittämishankkeisiin.
- Opettajankoulutuksen kehittämishojelman tavoitteita edistetään 45 hankkeen voimin: **Bottom up**-lähestymistapa.
- Kehittämishankkeita koordinoi yhteensä
  - 10 yliopistoa ja
  - 2 ammattikorkeakoulua.
- Hankkeissa kehitetään kaikkia eri opettajankoulutuksia varhaiskasvatuksesta ammatilliseen opettajankoulutukseen

Hankkeessa kehitettävät opettajankoulutuksen toimintamallit/mallit

Opettajankoulutuksen kehittämishankkeet Rahoituspäätökset 2017 ja 2018

Noin 3000
opettajankouluttajan
kanssa työskenneltiin
alkuvuodesta 2018?

2017

Haaga-
Helia 1
HY 2
HAMK 1
ISY 1
JY 2
LY 1
OY 4
Taideyliio
pisto 1
TaY 1
TY 5
ÅÅ 1
(Vaasa)

20 kpl

2018

HY 5
HAMK 1
ISY 3
JY 6
LY 2
OY 2
TaY 2
TY 2
ÅÅ 2

25 kpl

Foorumin alueellinen tapaaminen Turussa

Foorumin sessio kasvatustieteen päivillä Tampereella

Tulevaisuuden opettaja (Hannele Niemi, 2000 luvun alussa)

- hallitsee oman alansa ja pedagogiikan,
- on autonominen,

Osaaminen

1. Halu ja kyky kehittää koulua/yhteisöä kollegojen ja sidosryhmien kanssa
2. Pedagoginen johtaminen ja aktiivisena yhteisön jäsenenä oleminen (laatutyö, tiimit, ...)
3. Innovatiivinen ajattelu ja halu ratkaista ongelmia/haasteita
4. Erilaisten oppilaiden kohtaaminen, variaatio, ...
5. Verkostoissa ja kumppanuuksissa toimiminen

Opettajankoulutuksen järjestäminen

1. Miten opiskellaan, opetetaan ja ohjataan?
2. Opettajankoulutuksen jatkumo, korkeakoulu – opetuksen järjestäjä yhteistyö

**OPETUS- JA
KULTTUURI-
MINISTERIÖ**

UNDERVISNINGS-
OCH KULTUR-
MINISTERIET

MINISTRY OF
EDUCATION
AND CULTURE